

Yhdessä osallistuen menetelmiä kohti kansalaisuuden kaupunkia

OSALLISUUSMUOTOILU

Työkaluja ja ideoita osallisuuden
väylien muotoiluun

Osallisuusmuotoilun toimintamalli

Mitä osallisuus on ja miksi se on tärkeää?

Osallisuus tarkoittaa, että ihminen saa:

- olla mukana
- vaikuttaa
- tulla kuulluksi

Se luo kokemuksen, että: “Minä kuulun joukkoon. Minulla on merkitystä.”

Osallisuus:

- lisää hyvinvointia
- vahvistaa luottamusta
- ehkäisee ulkopuolisuutta
- tekee päätöksistä parempia
- rakentaa vahvempia yhteisöjä

“Osallisuus tekee meistä toimijoita – ei sivustakatsojia.”

Mikä on osallisuusmuotoilu

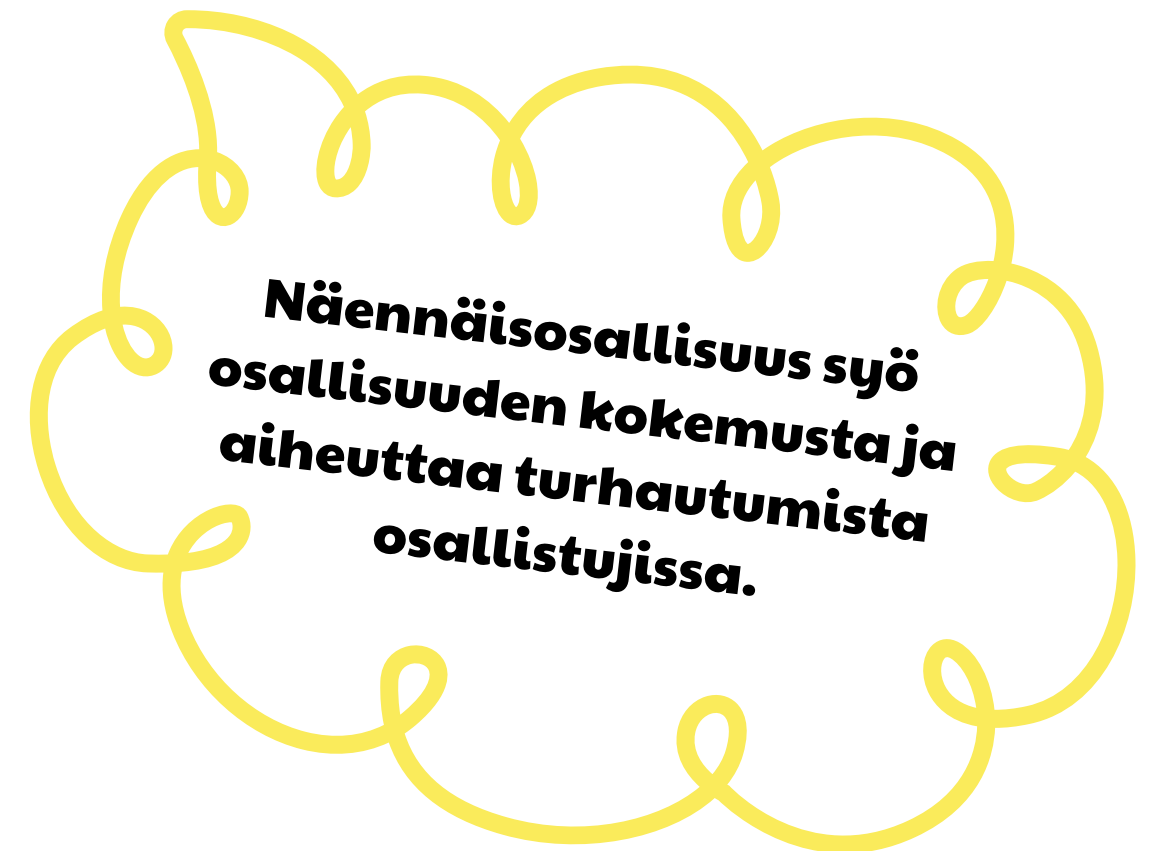
- Osallisuusmuotoilu on tapa tehdä osallisuudesta aitoa ja vaikuttavaa
- Osallisuusmuotoilussa yhdistyvät palvelumuotoilun keinot (kuten ideointityökalut ja käyttäjäymmärrys) asukasnäkökulmaan → prosesseja ei rakenneta hallinnon näkökulmasta vaan niin, että asukkaat voivat kokea ne omikseen
- Kun asukkaat otetaan mukaan jo alusta asti, syntyy oikeisiin tarpeisiin vastaavia ratkaisuja sen sijaan että ratkaisut pohjautuisivat oletuksiin
- Osallisuusmuotoilu ei ole vain menetelmä tai työkalu vaan ajattelutapa ja toimintamalli

Muotoiluajattelu +
osallisuuden väylien
yhteiskehittäminen =
Osallisuusmuotoilu

Miksi se on tärkeää?

- Perinteinen osallistuminen on usein muodollista → samat ihmiset osallistuvat ja moni jää ulkopuolelle → tämän seurauksena moni turhautuu, luottamus heikkenee ja päätökset ovat heikompia
- Osallisuusmuotoilun avulla voidaan luoda aitoja osallistumisen paikkoja ja kokemuksia
 - luottamus vahvistuu
 - laadukkaammat päätökset
 - hyvinvointi kasvaa
 - sitoutuminen omaan elinympäristöön vahvistuu
- Mahdollisuus nostaa esiin monenlaisia kokemuksia ja näkökulmia
 - parempi ja laajempi ymmärrys arjen todellisuudesta

Aidot osallistumisen paikat

- Aidot osallistumisen paikat löytyvät arjesta, sieltä missä ihmiset jo kokoontuvat: tori, nuorisotila, mopomiitti, kauppakeskus, lenkkipolku, kirjasto, kahvila, digitaaliset alustat, nuotiopaikka
- Tärkeää on luoda turvallinen tila ja avoin ilmapiiri → edellytys onnistumiselle
- Osallistamisen suunnittelu ja viestintä ovat avainasemassa → ketä täytyy kuulla, kenen ääni ei vielä kuulu, mihin voi oikeasti vaikuttaa ja viestiminen sekä ennen että jälkeen prosessin

Työkalut ja menetelmät

Malli tarjoaa menetelmäpankin, josta löytyy sovellettavia työkaluja eri tilanteisiin

Esimerkiksi:

- Suunnitteluun
 - osallistamisen suunnitelupohja,
 - fasilitoijan muistilista
- Ymmärryksen ja dialogin rakentamiseen
 - empatiakartta
 - profiilikortit
 - minidialogit
- Luoviin kokeiluihin
 - luontolähtöiset menetelmät
 - runot, räppi
 - taide
 - backcasting tulevaisuuslähtöiseen ideointiin

Kohti osallistavampaa toimintakulttuuria

Pienetkin kokeilut voivat muuttaa paljon ja rohkaista uusia ihmisiä osallistumaan

Yksi hyvin suunniteltu prosessi voi tuoda enemmän kuin kymmenen kiireellä järjestettyä tilaisuutta

Osallisuus ei ole velvoite vaan mahdollisuus.

Malli tarjoaa työkaluja, joiden avulla voidaan rakentaa parempaa yhdessä

Kenen äänen sinä voit kutsua mukaan jo seuraavassa projektissa?

Osallisuusmuotoilun toimintamalli

Tulevat infotilaisuudet Teamsissa

Menetelmäpakki vaikuttamiseen ja kansalaistoimintaan innostamiseen vko 50 ti 9.12. klo 8.30-9

Kaikki toimintamallit löytyvät julkaisun jälkeen osoitteista:

<https://mikkeli.fi/ota-yhteytta/osallistujavaikuta/nain-rakennat-yhteisollisyytta-omassa-ymparistossasi/>

<https://www.xamk.fi/hanke/yhdessaosallistuen/>

Nuorisoalan tutkimus-
ja kehittämissyksikkö
Juvenia

Ota rohkeasti yhteyttä!

MIKKELI

Anna Parta, projektipäällikkö
anna.parta@xamk.fi
+358 50 463 7788

Kohtaamispaikkatoiminnan malli

Krista Hahtala, TKI-asiantuntija
krista.hahtala@xamk.fi
+358 50 473 4912

Nuorten vaikuttamisen malli

Emmi Tuhkanen, TKI-asiantuntija
emmi.tuhkanen@xamk.fi
+358 50 406 8984

Kohtaamispaikkatoiminnan malli

Hanna Valjakka, projektipäällikkö
hanna.valjakka@sivistys.mikkeli.fi
+358 40 737 6811

Osallisuusmuotoilun toimintamalli

Opastamomalli

Janita Taivalantti, projektiasiantuntija
janita.taivalantti@sivistys.mikkeli.fi
+358 40 575 1683

Osallisuusmuotoilun toimintamalli

Etsivän hyvinvointityön toimintamalli

Opastamomalli

www.xamk.fi/yhdessaosallistuen

@yhdessaosallistuen

